

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry
Školský rok 2020/2021

Variant A

Kód žiaka

Na vypracovanie máte 60 minút. Skúška sa skladá z dvoch častí. Pravopisná časť a vedomostný test. Pozorne si prečítajte zadania úloh a svoje odpovede zaznamenávajúte priamo do textu.

Maximálny počet bodov je 40.

1.PRAVOPISNÁ ČASŤ: (Spolu 10 bodov; 1/4 boda za každú správnu odpoveď.)

Pravopisné cvičenia

Doplňte vo vetách chýbajúce písmená. Pozor, v niektorých slovách treba doplniť na čiaru dve písmená.

1. Po prehre odkr__val z ihriska a ukr__val v sebe slz__žia__u.
2. Pred nam__slené kráľovn__pre__túpili skromn__princovia.
3. Vzáp__tí niektor__zo škôlk__rov hlasno z__vli.
4. Drevené regál__plné kníh m__ponúkajú te__ty mnohých básn__.
5. Ôsm__merick__hostia sa ub__tovali v jednom hotel__.
6. Jeho malolet__synovia by nemali sam__cestovať do Holan__ka.
7. Na oslavu dvanást__ch narodenín dostala od str__ka bic__kel.
8. Jeden z drobných hmyz__ch tvorov opl__va zvlá__nymi zm__slami.
9. Neboli si ist__, či stihnú večerné pre__tavenie v __lovenskom __árodnom divadle.
10. V meda__lovom t__me __lovenských hokejistov sa riadia t__mi ist__mi pravidlami ako vlani.

2. VEDOMOSTNÝ TEST

Každá otázka má jednu správnu odpoveď. Za vedomostný test je možné dosiahnuť 30 bodov. Správne odpovede zakrúžkujte!

1. Ak o niekom povieme, *má srdce na dlani*, znamená to, že je

- a) veselý
- b) dobrosrdečný
- c) úprimný
- d) spokojný

2. Ktorú dvojicu slov možno doplniť na prázdne miesta, aby vznikol zmysluplný text?

Povinný poobedňajší spánok, ktorý škôlkari tak úprimne, sa, naopak, v súčasnosti snažia topmanažéri vo viacerých svetových firmách.

- a) obľubujú/zavádzať
- b) dodržiavajú/poprední
- c) neznášajú/prinútiť
- d) nenávidia/presadiť

3. Koľko neohybných slovných druhov je v nasledujúcej vete?

Aj keď prišli neskoro, doma ich čakalo veľké prekvapenie v detskej izbe.

- a) 2 b) 3 c) 4 d) 5

4. V ktorej možnosti sa obidve vety zhodujú z hľadiska členitosti?

- a) Ulice potemneli. Pri dverách niečo zasyčalo.
- b) Pichlo ho pri srdci. Padá sneh.
- c) Začal písať úlohu. Nič netrvá večne.
- d) Nechcem. Prší.

5. V nasledujúcej krátkej novinovej správe je poprehadzované poradie viet. Keď ich zoradíme do zmysluplného poradia, ktorá bude predposledná?

1. Keď si prišla po výhru, moderátor jej dal len 10-centimetrový model auta.

2. Ten oznámil 26-ročnej C. McGwanovej, že za správnu odpoveď v súťaži získala Renault Clio.

3. V prepočte skoro milión korún musí zaplatiť za vtipkovanie moderátore britské Rádio Buxton.

4. Britský súd nariadil stanici vyplatiť oklamanej poslucháčke protihodnotu automobilu.

5. Jedna poslucháčka bola tiež urazená z výstrelku, ktorý si z nej spravil mladý moderátor.

- a) veta 1 b) veta 3 c) veta 4 d) veta 5

6. Nikdy nemal čas na svojich priateľov.

Podčiarknuté slovo v uvedenej vete je rozvité:

- a) prísudkom
- b) zhodným prívlastkom
- c) predmetom
- d) nezhodným prívlastkom

7. Ktoré z uvedených tvrdení o nasledujúcej vete je pravdivé?

Mali sme veľké sny a vzletné túžby, ktoré sme, žiaľ, nikdy neuskutočnili.

- a) jednoduchá veta s viacnásobným vetným členom
- b) podrad'ovacie súvetie
- c) prirad'ovacie súvetie
- d) zložené súvetie

Otázky 8., 9., 10., 11. a 12. sa vzťahujú na ukážku 1.

Ukážka 1: Mnohí ľudia majú zvláštnu vlastnosť: nikdy nekúpiť knihu, hoci majú zaľúbenie v čítaní a ich prostriedky im to dovoľujú. Koľkokrát som počul u kníhkupca: „To by som si veru rád prečítal...“ Pýtam sa host'a z lacného kraja, prečo si nekúpi knihu, na ktorú ukazuje, a on opätuje za mnou nechápavo: „Prečo si ju nekúpim? Prosím vás, čo by som s ňou po prečítaní robil?“ Pre čitateľa tohto druhu je kniha zbytočným haraburdím. V jeho príbytku vidíte zbierku lastúr, vajec, kamienkov, poštových známok, ba azda aj zbierku škatuliek zo zápaličiek, len zbierku kníh nikde nevidíte. Len výnimočne zbadáte po skrinkách a stoloch zopár kníh. Z nich však tretina patrí školákovi a štyri alebo päť čítárni. Tie ostatné – majetok vlastnej knižnice – sú roztrhané a rozhrabané a ich prvé listy sú počarbané poznámkami a pomal'ované panákmi. „Prečo trháte tú knihu?“ pýtate sa. „Môj Bože,“ znie odpoveď, „veď sme ju už všetci prečítali...“ Príbytok bez knižnice je ako mesto bez kníhkupectva, dedina bez školy, list bez pravopisu.

(Zdroj: Edmondo de Amicis: O láske ku knihám, z čítanky: U nás, 1933, s. 127, upravené)

8. Aký dôvod majú podľa ukážky mnohí ľudia, aby nekupovali knihy?

- a) Považujú to za zbytočné, keď si ich môžu požičať.
- b) Pretože ich neradi čítajú.
- c) Lebo na ne nemajú peniaze.
- d) Lebo zbierajú iné predmety, ktoré im zaplňajú byt.

9. Z ukážky vyplýva, že rozprávač

- a) považuje čítanie za veľmi dôležité a odsudzuje ľudí, ktorí málo čítajú.
- b) považuje knihy za veľmi hodnotné a odsudzuje ľudí, ktorí to nechápu.
- c) prečítal veľa kníh.
- d) rád číta knihy.

10. V ktorej možnosti nenastáva spodobovanie?

- a) už všetci prečítali
- b) môj Bože
- c) veď sme ju už
- d) znie odpoveď

11. V ktorej možnosti sa nachádzajú antonymá k nasledujúcim slovám z ukážky?

výnimočne – lacný – dovoľujú – nechápavo

- a) mimoriadne – hodnotný – povoľujú – hlúpo
- b) bežne – drahý – neumožňujú – múdro
- c) všedne – bezcenný – umožňujú – bystro
- d) zriedkavo – nehodnotný – súhlasia – logicky

12. V ktorej možnosti sú správne uvedené slovný druh, gramatické kategórie a skloňovací vzor slova *haraburdím* z ukážky 1?

- a) podstatné meno, stredný rod, plurál, genitív, srdce
- b) prídavné meno, ženský rod, singulár, inštrumentál, pávia
- c) podstatné meno, stredný rod, singulár, akuzatív, vysvedčenie
- d) podstatné meno, stredný rod, singulár, inštrumentál, vysvedčenie

Otázky 13., 14., 15., 16. a 17. sa vzťahujú na ukážku 2.

Ukážka 2:

Peter Nagy: Každý muzikant nosí slzu na duši

Chlapci popálení leskom gitár,
zasiahnutí túžbou, čo nikdy nie je sýta.
Kto sa raz popáli láskou k muzike,
nosí to znamenie schválne odkryté.

Každý večer plačú prsty v garáži,
chcú to zahrať tak, jak to nik nezažil.
Zamkli sa pred svetom všetkých rozumných
a už nebo padá z očí rovno na struny.

Každý muzikant nosí slzu na hrudi,
kým zaspí, tá ho stokrát zobudí,
je to znamenie krajšie od všetkých.

Dofackaný od školy mrzne na chodbách,
čaká ho vraj sláva - je to sladký strach,
už pozná farby svojej oblohy,
z ktorej ho už nikdy nikto nezhodí.

(Zdroj: <http://hudba.zoznam.sk>, upravené)

13. V ktorej z možností je slovo z ukážky 2 v inom páde ako ostatné?

- a) farby
- b) strach
- c) prsty
- d) sláva

14. V ktorej z možností nie je umelecký jazykový prostriedok?

- a) kto sa raz popáli láskou k muzike
- b) zasiahnutí túžbou, čo nikdy nie je sýta
- c) nosí znamenie schválne odkryté
- d) nebo už padá z očí rovno na struny

15. Z ukážky 2 vyplýva, že muzikanti túžia:

- a) po znameniach
- b) po samote
- c) po láske
- d) po originalite

16. V ktorej možnosti sú správne určené nasledujúce umelecké prostriedky z ukážky 2?

popálení leskom gitár, slza ho stokrát zobudí, zahrať tak, jak to nik nezažil

- a) metafora, personifikácia, prirovnanie
- b) personifikácia, epiteton, prirovnanie
- c) metafora, prirovnanie, personifikácia
- d) personifikácia, prirovnanie, epiteton

17. Uvedená ukážka 1 je

- a) reflexívna lyrika.
- b) spoločenská lyrika.
- c) óda
- d) sonet.

18. Ktorá z viet obsahuje dokonavé sloveso?

- a) Uprene sa zahľadel von oknom.
- b) Platil pri pokladni drobnými mincami.
- c) Cestovala zásadne vlakom.
- d) Do posteľe sa ukladal o ôsmej.

19. V ktorej možnosti majú uvedené slová rôzne slovotvorné základy?

- a) dobrodinec, dobrácky
- b) spojenec, spojenectvo
- c) nedoplatok, preplatiť
- d) prachový, zaprášený

20. Pri ktorom z literárnych pojmov je nesprávne uvedený jeho význam?

- a) óda – oslavná báseň
- b) nonsens - nezmysel
- c) lyrika – literárny druh
- d) balada – lyrická báseň

21. V ktorej možnosti sú všetky slová so slabikotvornou spoluhláskou?

- a) slnko, stĺp, vŕtali
- b) preťal, perla, prítomný
- c) vŕzgal, vŕba, prútený
- d) oslnivý, prst, zloba

22. V ktorej možnosti nie je číslovka?

- a) oslava dvadsiatych narodenín
- b) zaplatil stovkou
- c) bola iba jedna
- d) prišli viacerí

23. V ktorej možnosti je nesprávne utvorený rozkazovací spôsob slovesa?

- a) prísť – prídite!
- b) prejsť – prejdime!
- c) dbať – dbaj!
- d) hnať – žeň!

24. Ktoré neohybné slovné druhy sú v nasledujúcej vete podčiarknuté?

Bol by sa aj spýtal, no nemal odvahy.

- a) častica a spojka
- b) dve častice
- c) príslovka a spojka
- d) príslovka a častica

25. Ktorá z uvedených viet neobsahuje zámeno?

- a) Všetci sme len ľudia.
- b) Verili sme viacerým, zostal však len jeden.
- c) Dá sa to urobiť hocíjakými spôsobmi.
- d) Nie sme iní.

26. Označte možnosť, v ktorej je správne poradie vetných členov vo vete:

Kvôli neskorému príchodu domov deti dostali domáce väzenie.

- a) zhodný prívlastok, predmet, príslovkové určenie miesta, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- b) zhodný prívlastok, príslovkové určenie spôsobu, príslovkové určenie miesta, podmet, prísudok, predmet
- c) zhodný prívlastok, príslovkové určenie príčiny, príslovkové určenie miesta, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, predmet
- d) zhodný prívlastok, príslovkové určenie príčiny, nezhodný prívlastok, podmet, prísudok, zhodný prívlastok, predmet

27. Aký slohový postup je použitý v nasledujúcom texte?

Bez tej typickej čiapky si ho už hádam ani nevedeli predstaviť. Raz bola čierna, raz modrá. Patrila k nemu v zime i v lete. A, samozrejme, neodmysliteľná kožená vetrovka čiernej farby, tmavé obťahnuté nohavice a značkové tenisky. Bez tých ani nevyšiel z domu. Žiarili na ňom len svetlé vlasy, ktoré mu vykúkali spod čiapky.

- a) rozprávací
- b) informačný
- c) opisný
- d) výkladový

28. V ktorej možnosti nie sú obe slovné spojenia združenými pomenovaniami?

- a) minerálna voda, destilovaná voda
- b) požičaná knižka, žiacka knižka
- c) cestovný lístok, cestovný poriadok
- d) základná škola, materská škola

29. Dejstvá, výstupy a obrazy sú:

- a) vnútorné výstavbové zložky drámy.
- b) základné zložky literárneho diela.
- c) zložky dejovej línie dramatického diela.
- d) vonkajšie výstavbové zložky drámy.

30. V ktorej možnosti sa nenachádza predložka?

- a) Urobil to kvôli tebe.
- b) Stál mimo ihriska.
- c) Prechádzal sa okolo lesa.
- d) Ešte nikdy sa nebol pozrieť hore.

Prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry

Školský rok 2020/2021

Variant A – správne odpovede

1.Pravopisná časť

odkríval, ukrýval, slzy, žiaľu, namyslené, kráľovné, predstúpili, skromní, vzápätí, niektorí, zo škôlkarov, zívli, regály, mi, texty, básní, ôsmi, americkí, ubytovali sa, v hoteli, maloletí, sami, Holandska, dvanástych, od strýka, bicykel, hmyzích, oplýval, zvláštnymi, zmyslami, istí, predstavenie, v Slovenskom národnom, v medailovom, tíme, slovenských, tými, istými

2.Vedomostný text – za každú správnu odpoveď 1 bod

- 1 C
- 2 D
- 3 D
- 4 A
- 5 A
- 6 D
- 7 B
- 8 A
- 9 B
- 10 B
- 11 B
- 12 D
- 13 A
- 14 C
- 15 D
- 16 A
- 17 A
- 18 A
- 19 B
- 20 D
- 21 A
- 22 B
- 23 A
- 24 A
- 25 B
- 26 D
- 27 C
- 28 B
- 29 C
- 30 D